

NGƯỜI HÀN QUỐC RẤT RÕ RÀNG TRONG VIỆC PHÂN BIỆT CẤP BẬC

ThS. Tống Thị Ngọc Anh - Khoa Hàn Quốc học

Trong hàng trăm năm qua người dân Hàn Quốc đã trở thành những con người khổ sở vì cấu trúc xã hội mang nặng sự phân biệt tuổi tác và cấp bậc như thế này. Khi gặp nhau, người Hàn Quốc vừa nói chuyện với nhau vừa tìm hiểu về đối phương, trong đó, việc họ muốn tìm hiểu trước nhất là tuổi tác và so sánh nó.

Trước đây, mỗi khi gặp nhau, người ta thường nói thẳng với nhau về tuổi tác ngay từ lúc đầu và xác định vị trí trên dưới một cách rõ ràng, sau đó lựa chọn cách xưng hô anh chị em sao cho phù hợp, nhưng hiện nay phương thức này đã dần thay đổi. Xã hội dần được Âu hóa nên không còn việc phải khai tuổi của mình ra rồi so sánh nữa, nhưng thói quen phân biệt tuổi tác của người Hàn Quốc vẫn còn tồn tại dù họ đi đến đâu. Trong lần gặp mặt đầu tiên người ta sẽ không hỏi về tuổi của nhau, nhưng khi cuộc đối thoại dần trở nên thân thiết hơn, lập tức họ sẽ xác định vấn đề tuổi tác. Vì cách xác định trực tiếp tuổi của đối phương là một việc làm khiếm nhã nên người Hàn Quốc sử dụng những sự so sánh khác như: trong trường hợp cùng là sinh viên, mỗi người đều có mã số niên học của sinh viên riêng, do đó họ thường hay so sánh mã số này để xác định tuổi.

Tuy nhiên trong trường hợp này người Hàn Quốc không chỉ dừng lại ở việc xác định tuổi tác. Thực tế để trở thành người lớn hơn không cần hơn tới 1 năm mà chỉ cần hơn nhau vài tháng tuổi thôi thì cũng đủ rồi, mọi người mong muốn trở thành người lớn tuổi hơn vì ở đất nước Hàn

Quốc, xã hội cho họ nhiều quyền hạn hơn rất nhiều. Là người lớn tuổi hơn, họ được phép nói năng và cư xử khác hẳn mà không cần phải lo lắng gì.

Vấn đề tuổi tác được đưa ra tranh cãi có thể bắt nguồn từ việc phân biệt thứ bậc trong giao tiếp nhưng dần dần việc phân biệt quá mức về tuổi tác này có liên quan đến chủ nghĩa quyền uy trong xã hội Hàn Quốc. Kết quả là sau khi phân cấp bậc, quyền lực sẽ nhanh chóng được xác lập và tập trung vào một số người khiến cho tổ chức đó không có khả năng hòa hợp và dung hòa giữa các cá nhân. Vì thế những người nhỏ tuổi hay cấp bậc lớn hơn không thể đưa ra bất kỳ phán đoán, ý kiến phê bình nào cũng như không thể nói chuyện trực tiếp với những người lớn tuổi hơn mình được. Đây chính là vấn đề gây ra áp lực trong tổ chức của xã hội Hàn Quốc. Thực tế hiện nay của nước Hàn Quốc đã chú ý đến năng lực và quan tâm tới việc làm thế nào để làm giảm bớt đi quyền uy của người lớn tuổi hơn.

Trong xã hội của Hàn Quốc, ảnh hưởng của Khổng giáo hết sức mạnh mẽ và kéo theo những tổn thất do chủ nghĩa quyền uy mang lại rất nặng nề. Hiện nay, một mặt họ cố gắng giảm bớt những yếu điểm mà chủ nghĩa quyền uy mang lại nhưng mặt khác họ lại tìm ra được những ưu điểm của chủ nghĩa quyền uy: như góp phần thiết lập hệ thống kỉ cương chặt chẽ cho một tập thể, tôn vinh vị thế của người cao tuổi, công nhận những kinh nghiệm trái nghiệm trong công việc...